

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฉ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
การดำเนินการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	8
แนวคิดเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	11
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	31
บริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 21	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
งานวิจัยในประเทศ	52
งานวิจัยต่างประเทศ	62
กรอบแนวคิดการวิจัย	66

หัวข้อ	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมินโครงการ	69
การวิจัยระยะที่ 1	69
การวิจัยระยะที่ 2	72
การวิจัยระยะที่ 3	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	146
วัตถุประสงค์การวิจัย	146
สมมติฐานการวิจัย	146
สรุปผล	147
อภิปรายผล	148
ข้อเสนอแนะ	154
บรรณานุกรม	156
ภาคผนวก	159
ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัย	160
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	186
ภาคผนวก ค. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2555	192
ภาคผนวก ง หนังสือเชิญประชุม	196
ภาคผนวก จ เอกสารและภาพประกอบกิจกรรม	198
ประวัติผู้วิจัย	222

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงแนวทางดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 28
2	แสดงจำนวน โรงเรียนและสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 70
3	แสดงจำนวนและร้อยละของ โรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก 84
4	แสดงค่าปัจจัยที่น่าจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลและประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ของโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก 86
5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่น่าจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลและ ประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ของโรงเรียนขนาดใหญ่ 88
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่น่าจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลและ ประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ของโรงเรียนขนาดกลาง 91
7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่น่าจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลและ ประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ของโรงเรียนขนาดเล็ก 94
8	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดและขนาดสถานศึกษาโดยรวม 99
9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนและประสิทธิผลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 100
10	แสดงผลการวิเคราะห์หาคออดอยพหุคูณของตัวแปรระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม 101
11	ปฏิทินการดำเนินงานการคัดกรองสารเสพติดในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 115

12	ปฏิทินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ความรุนแรง อุบัติภัย และปัญหาทางเพศในสถานศึกษา	117
13	ปฏิทินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามโครงการพัฒนาด้านการเรียนรู้และการอ่าน คิด วิเคราะห์	119
14	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	122
15	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม รายด้านและโดยรวม	123
16	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม รายด้านย่อย โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน .	124
17	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม รายด้านย่อย โรงเรียนมีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	127
18	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม รายด้านนักเรียนทุกคน ได้รับการพิทักษ์คุ้มครองและดูแลอย่างทั่วถึง	129
19	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม รายด้านย่อย นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้เกิดภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและการปรับตัว	131
20	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม รายด้านย่อย นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและสังคม	134

21	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม รายด้านย่อย นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและสังคม	136
22	แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน	139
23	แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม ด้านโรงเรียนรายด้านย่อย โรงเรียนมีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู นักเรียน และ ผู้ปกครองนักเรียน	140
24	แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม ด้านโรงเรียนรายด้านย่อย โรงเรียนมีบุคลากร สื่อที่และเครื่องมือที่เอื้อต่อระยะการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	141
25	แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม ด้านนักเรียนรายด้านย่อย นักเรียนทุกคนได้รับการพิทักษ์คุ้มครองและดูแลอย่างทั่วถึง	142
26	แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม ด้านนักเรียนรายด้านย่อยนักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้เกิดภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและการปรับตัว	143
27	แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม ด้านนักเรียนรายด้านย่อย นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและสังคม.....	145
28	แสดงกำหนดการประชุมสัมมนา การสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบึงโจงหลวงวิทยาคม	192

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1	แสดงกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 18
2	แสดงโครงสร้างของระบบการดูแลช่วยเหลือ 24
3	แสดงปรัชญาและหลักการในการทำงานของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นักเรียน 25
4	แสดงระบบและโครงสร้างของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 26
5	แสดงขั้นตอนการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 27
6	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 1 66
7	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 2 67
8	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 3 68
9	แสดงรูปแบบการประชุมกลุ่มย่อย 75
10	แสดงขั้นตอนการดำเนินงานกรอบของ PDCA 76
11	แสดงกระบวนการและขั้นตอนการคัดกรองนักเรียน 103
12	แสดงแผนผังกรอบการทำงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามรูปแบบ CSISE 105
13	แสดงขั้นตอนการสุ่มตรวจสารเสพติดในนักเรียน 107
14	แสดงรูปแบบการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามโครงการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ความรุนแรง อุบัติภัย และปัญหาทางเพศในสถานศึกษา 109
15	รูปแบบการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามโครงการพัฒนา ด้านการเรียนรู้และการอ่าน คิด วิเคราะห์ 111
16	การจัดบริการคลินิกวัยรุ่นในโรงเรียนบึงโขงหลงวิทยาคมร่วมกับ โรงพยาบาลบึงโขงหลง 113

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	187
2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถามประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	189
3 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถามด้านประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	190
4 แสดงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2555	193
5 แสดงผลการนำเสนอข้อมูลปัญหาของนักเรียนที่พบ	204
6 ผลการนำประเด็นปัญหามาวิเคราะห์ ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต ตามหลักการ เชิงระบบ	207

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
1	ปีศาจเพื่อตรวจสอบสารในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา 213
2	การคัดกรองการคิดสารเสพติดสำหรับนักเรียนชาย 213
3	การคัดกรองสารเสพติดสำหรับนักเรียนหญิง 214
4	การให้ความรู้โดยสาธารณสุขอำเภอ 214
5	การสรุปผลการดำเนินงานในวันสรุปโครงการของงานแผนงาน 215
6	ตัวอย่างการรายงานข้อมูลให้ผู้บริหารทราบ 215
7	รายชื่อนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ 217
8	ตัวอย่างเอกสารการรับผิดชอบนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ของครูจิตอาสา 218
9	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กำลังตั้งใจติวข้อสอบ O-NET (คณิตศาสตร์) กับคุณครูสุพรรณิศร ศรีรุ่งเรือง ที่ห้องปฏิบัติการชีววิทยา 220
10	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กำลังตั้งใจติวข้อสอบ O-NET (คณิตศาสตร์) กับคุณครูณัฐวดี โคตรวันดี ที่ห้อง ICT 220
11	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กำลังตั้งใจติวข้อสอบ O-NET (ชีววิทยา) กับคุณครูปัญญา อินทวงศ์ ที่ห้องปฏิบัติการเคมี 221
12	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กำลังตั้งใจติวข้อสอบ O-NET (สังคมศึกษา) กับคุณครูชัยศ นามวงศ์ชัย ที่ห้องประชุมศูนย์ประวัติศาสตร์ 221